

การแปรการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุ ของผู้ใช้ภาษาในตำบลเง๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

วันที่รับบทความ	01/04/2562
วันแก้ไขบทความ	25/05/2562
วันที่ตอบรับบทความ	27/05/2562

วาริต เจริญราษฎร์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะการแปรการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา และ 2) วิเคราะห์แนวโน้มการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา ประชากรในการวิจัยได้แก่ผู้ใช้ภาษาตากใบ (เง๊ะเห) เป็นภาษาแม่ ในหมู่บ้านเง๊ะเห ตำบลเง๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง แบ่งเป็นสามระดับอายุ ระดับอายุละ 10 คน รวมเป็น 30 คน ได้แก่ ระดับช่วงอายุที่ 1 กลุ่มวัยผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ 35-50 ปี และระดับอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก 10-25 ปี โดยใช้หัตถการคำนวณจำนวน 100 หน่วย วรรคเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า 1) ลักษณะการแปรการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา มี 5 ลักษณะ ดังนี้ หน่วยวรรคที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน ซึ่งศัพท์ที่ใช้เป็นคำศัพท์เก่าทั้งหมด พบจำนวน 11 หน่วยวรรค, หน่วยวรรคที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุที่ 1 กลุ่มวัยผู้สูงอายุ และระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ ใช้ศัพท์เก่าเหมือนกัน พบจำนวน 44 หน่วยวรรค, หน่วยวรรคที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และระดับอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก ใช้ศัพท์เก่าและศัพท์ใหม่เหมือนกัน จำนวน 38 หน่วยวรรค, หน่วยวรรคที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์แตกต่างกัน พบจำนวน 5 หน่วยวรรค, หน่วยวรรคที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และระดับช่วงอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก ใช้ศัพท์ใหม่เหมือนกัน พบจำนวน 3 หน่วยวรรค 2) แนวโน้มการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษาคือ มีศัพท์ที่มีแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะกลุ่มตัวอย่างทั้งสามระดับอายุยังคงใช้ศัพท์เก่าเหมือนกัน, มีศัพท์ที่มีแนวโน้มจะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต เพราะปัจจุบันผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และระดับอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก มีการนำศัพท์ใหม่มาใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์เก่า, มีศัพท์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว เพราะปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และระดับอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก ได้นำศัพท์ใหม่มาใช้แทนศัพท์เก่า

คำสำคัญ : การแปรคำศัพท์ คำกริยา ภาษาตากใบ (เง๊ะเห)

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Lexical Variations in Usage of Tak-Bai (Je-Hay) Dialect Verbs in Different Age Groups of Speakers in Je-Hay Sub-district, Tak-Bai District, Narathiwat Province

Received	01/04/2019
Revised	25/05/2019
Accepted	27/05/2019

Warid Charoenrad¹

Abstract

This research aimed to analyze lexical variations and tendencies in usage of Tak-Bai (Je-Hay) dialect verbs in different age groups of speakers. The population of the study was speakers who used Tak-Bai (Je-Hay) dialect as a mother-tongued language in Je-Hay village, Je-Hay sub-district, Tak-Bai district, Narathiwat province. The purposive sampling method was used in this research. The sample was divided into three age groups, in which each group consisted of 10 people. Therefore, the sample comprised 30 people altogether. The first group consisted of elders aged 60 and above, the second group consisted of adults aged 35 to 50, and the third group consisted of adolescents and young people aged 10 to 25. One hundred semantic units of verbs were used in data collection. The results revealed that 1) the characteristics of lexical variations in usage of Tak-Bai (Je-Hay) dialect in different age groups of speakers were put into 5 categories: (1) the 11 semantic units which were old words that had been commonly used in all three age groups, (2) the 44 semantic units which were also old words that had been used in the first and the second age group, (3) the 38 semantic units which were old and new words that had been used in the second and the third age groups, (4) the 5 semantic units which had been used differently in each age group, and (5) the 3 semantic units which were new words that had been commonly used in the second and the third age group; and 2) the tendencies in usage of Tak-Bai (Je-Hay) dialect verbs in different age groups of speakers were divided into three aspects: (1) some lexical items tended to be unchanged because all three age groups still commonly used those old words, (2) some lexical items tended to change in the future because the second and the third age groups used some new words with the old ones, or used some new words instead of the old ones, and (3) some lexical items had already changed because the second and the third age groups currently used the new words instead of the old ones.

Keywords: lexical variations, verbs, Tak-Bai (Je-Hay) dialect

---

¹ Lecturer, Doctor of Philosophy, Thai Language Program, Dhonburi Rajabhat University
e-mail: yusof_lee@hotmail.com

บทนำ

ภาษามีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการของมนุษย์ และยังเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ การพัฒนาความคิด การถ่ายทอด วัฒนธรรมและการประกอบอาชีพของมนุษย์ โดยแต่ละภาษาจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังที่ รัวช ปุณโณทก (2553, น. 11-15) ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงภาษาหรือวิวัฒนาการภาษาไว้ว่า “ภาษาเป็น เครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารซึ่งกันและกัน ฉะนั้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่ว่าภาษาใด และภาษาที่ ใช้สื่อสารกันจะมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นน้อยขึ้นอยู่กับการใช้สื่อสารว่าสื่อสารบ่อยครั้งเพียงใด นอกจากนี้ การรับวัฒนธรรม ศาสนา หรือมีอาณาเขตติดต่อกันก็ย่อมทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการปน ภาษาได้”

ภาษาไทยมีการแบ่งตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ หรือท้องถิ่นที่ผู้พูดภาษานั้น ๆ อาศัยอยู่ อาจแบ่ง ได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ประกอบด้วย ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาไทย ถิ่นกลาง อย่างไรก็ตามในแต่ละถิ่นจะมีภาษาถิ่นย่อยแยกออกไปอีก โดยเฉพาะภาคใต้ของประเทศไทย ดังที่ศรี น มีโชติ (2559, น. 38) ได้กล่าวไว้ว่า “ในภาคใต้ของประเทศไทยนอกจากภาษาไทยถิ่นใต้แล้วยังมี ภาษาที่โดดเด่นอีก 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาตากใบ (เงาะเห) ภาษาสะกอม และภาษาพิเทน”

ภาษาถิ่นตากใบ (เงาะเห) เป็นภาษาที่ใช้พูดกันอยู่บริเวณ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส และที่อยู่ ในพื้นที่ตั้งแต่อำเภอปะนาเระ อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น ในจังหวัดปัตตานี และคนไทยที่อยู่ตามเขตอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนราธิวาส เลยไปจนถึงคนไทยที่อยู่บางหมู่บ้าน และบางอำเภอ ในรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย กรมศิลปากร (2545, น. 63-64) กล่าวถึงภาษาถิ่นตากใบ (เงาะเห) ไว้อีกว่า “ภาษาถิ่นตากใบ (เงาะเห) เป็นภาษาที่มีท่วงทำนองไพเราะ นุ่มนวล ไม่แข็งกระด้างเหมือนภาษาไทยถิ่น โดยทั่วไป นักภาษาศาสตร์ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ภาษาไทยถิ่นใต้อำเภอตากใบในปัจจุบันน่าจะพัฒนามาจากภาษา ไทยที่ใช้ในจังหวัดสุโขทัยในอดีต ทั้งนี้เพราะการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของชาวตากใบยังมีคำเก่าปะปนอยู่ เช่น บวชหลวง หมายถึง บวชพระ, กลด หมายถึง ร่ม เป็นต้น”

จากการศึกษาพบว่าผู้สนใจศึกษาภาษาถิ่นตากใบ (เงาะเห) เช่น พุทธชาติ โปธิบาล และธนาพันธ์ ตรงดี (2541, น. 20) ศึกษาสถานะของภาษาตากใบในภาษาไทยถิ่น แต่ยังไม่มีความสนใจที่จะศึกษาการแปร คำศัพท์ภาษาตากใบ (เงาะเห) โดยเฉพาะคำกริยา จากการสำรวจพื้นที่หมู่บ้านเงาะเหผู้วิจัยพบว่าในพื้นที่มี การเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด เช่น มีการอพยพโยกย้าย มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ผู้วิจัยจึงอยากจะทราบว่าความเจริญเหล่านี้ จะทำให้ภาษามีการแปรไปหรือไม่ อย่างไร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการใช้คำกริยาในภาษาตากใบ (เงาะเห) มีการแปรตามระดับอายุของ ผู้ใช้ภาษาหรือไม่ จะได้บันทึกไว้เพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมก่อนที่ภาษาตากใบ (เงาะเห) จะมีการเปลี่ยนแปลง ไปมากกว่านี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการแปรการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา
2. เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในบ้านเง๊ะเห หมู่ที่ 2 ตำบลเง๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ที่ใช้ภาษาตากใบ (เง๊ะเห) เป็นภาษาแม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามคุณสมบัติดังนี้

- 1) ต้องเกิดและเติบโตในบ้านเง๊ะเห หมู่ที่ 2 ตำบลเง๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
- 2) ต้องมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีอวัยวะในการออกเสียงที่สมบูรณ์ สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน

3) ผู้บอกภาษาต้องสามารถเข้าใจความหมายของถ้อยคำได้ดี

4) ผู้บอกภาษาต้องมีอายุตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ระดับอายุที่ 1 ได้แก่ กลุ่มวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

ระดับอายุที่ 2 ได้แก่ กลุ่มวัยผู้ใหญ่ 35-50 ปี

ระดับอายุที่ 3 ได้แก่ กลุ่มวัยเด็ก 10-25 ปี

ทั้งนี้กำหนดระดับช่วงอายุละ 10 คน รวมเป็น 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างรายการคำกริยาเพื่อทดสอบการแปรคำศัพท์ภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา โดยคำกริยาที่นำมาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ มีจำนวน 100 หน่วยย่อย ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มจับฉลากคำกริยาจากพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในจุดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยนำรายการคำกริยาและตารางบันทึกข้อมูลโดยใช้ท่าทาง รูปภาพ หากจำเป็นผู้วิจัยจะอธิบายเพิ่มเติมโดยใช้ภาษาตากใบ (เง๊ะเห) และเสียงคำขึ้นนำ เมื่อกลุ่มตัวอย่างกล่าวคำศัพท์ออกมา ผู้วิจัยจะบันทึกลงในตารางบันทึกข้อมูลที่ระบุข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างรายนั้น ๆ ไว้ ทั้งนี้กรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยผู้วิจัยจะซักถามกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งจนเป็นที่เข้าใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยนำศัพท์คำกริยาภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) ที่พูดในบ้านเง๊ะเห หมู่ที่ 2 ตำบลเง๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ที่รวบรวมได้บันทึกลงในแบบบันทึกข้อมูล
- 2) ผู้วิจัยนำศัพท์ที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาพิจารณาว่าเป็นศัพท์เดียวกัน หรือคนละศัพท์ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาศัพท์ว่าศัพท์ใดเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน และศัพท์ใดเป็นคนละศัพท์กัน
- 3) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาศึกษาลักษณะการใช้คำกริยาของคนสามารถบออายุ โดยการหาอัตราส่วนการใช้ศัพท์ของคนสามารถบออายุออกมาเป็นค่าสถิติร้อยละ และวิเคราะห์ลักษณะแนวโน้มของการใช้คำภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการแปรคำศัพท์ภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษาจากหมวดคำกริยา จำนวน 100 หน่วยย่อย พบว่า

4.1 ลักษณะการแปรคำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา

1) หน่วยย่อยที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน ซึ่งศัพท์ที่ใช้เป็นคำศัพท์เก่าทั้งหมด พบจำนวน 11 หน่วยย่อย หรือคิดเป็นร้อยละ 11 ของจำนวนหน่วยย่อยทั้งหมด เช่น

หน่วยย่อย	กลุ่มวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	กลุ่มวัยผู้ใหญ่ (35-50 ปี)	กลุ่มวัยเด็ก (10-25 ปี)
กิน	[kin ¹] (○)	[kin ¹] (○)	[kin ¹] (○)
ขโมย	[lak ²] (○)	[lak ²] (○)	[lak ²] (○)
เขียน	[khian ¹] (○)	[khian ¹] (○)	[khian ¹] (○)
เดิน	[dɔ:n ¹] (○)	[dɔ:n ¹] (○)	[dɔ:n ¹] (○)
นั่ง	[naŋ ⁴] (○)	[naŋ ⁴] (○)	[naŋ ⁴] (○)

2) หน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุที่ 1 กลุ่มวัยผู้สูงอายุ และระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ ใช้ศัพท์เก่าเหมือนกัน กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างวัยผู้สูงอายุ และวัยผู้ใหญ่ ใช้ศัพท์เก่าเหมือนกัน ส่วนกลุ่มวัยเด็ก ใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ พบจำนวน 44 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 44 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด เช่น

หน่วยอรรถ	กลุ่มวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	กลุ่มวัยผู้ใหญ่ (35-50 ปี)	กลุ่มวัยเด็ก (10-25 ปี)
ก้ม	[kɔm ¹] (O)	[kɔm ¹] (O)	[kɔm ¹] (O) [kɔm ³] (N)
กระซิบ	[chu: ³ -chi: ³] (O)	[chu: ³ -chi: ³] (O)	[chu: ³ -chi: ³] (O) [kra ² -sip ⁴] (N)
กระโดด	[ku: ¹ -do:t ³] (O)	[ku: ¹ -do:t ³] (O)	[ku: ¹ -do:t ³] (O) [kra ² -do:t ²] (N)
กระทุ้ง	[ku: ¹ -thun ⁶] (O)	[ku: ¹ -thun ⁶] (O)	[ku: ¹ -thun ⁶] (O) [kra ² -thun ⁴] (N)
กระแทก	[ku: ¹ -the:k ²] (O)	[ku: ¹ -the:k ²] (O)	[ku: ¹ -the:k ²] (O) [kra ² -the:k ³] (N)

3) หน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างระดับช่วงอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และระดับอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก ใช้ศัพท์เก่าและศัพท์ใหม่เหมือนกัน พบว่าหน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ และกลุ่มวัยเด็ก ใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่เหมือนกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างวัยผู้สูงอายุ ใช้ศัพท์เก่า พบจำนวน 38 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 38 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด เช่น

หน่วยอรรถ	กลุ่มวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	กลุ่มวัยผู้ใหญ่ (35-50 ปี)	กลุ่มวัยเด็ก (10-25 ปี)
จุด	[cɔ:t ³] (O)	[cɔ:t ³] (O) [cut ²] (N)	[cɔ:t ³] (O) [cut ²] (N)
ชก	[chɔk ²] (O)	[chɔk ²] (O) [chɔk ⁴] (N)	[chɔk ²] (O) [chɔk ⁴] (N)
ตี	[thup ²] (O)	[thup ²] (O) [ti: ¹] (N)	[thup ²] (O) [ti: ¹] (N)
ถก	[thɔk ¹] (O)	[thɔk ¹] (O) [thɔk ²] (N)	[thɔk ¹] (O) [thɔk ²] (N)
พิง	[phiŋ ²] (O)	[phiŋ ²] (O) [phiŋ ¹] (N)	[phiŋ ²] (O) [phiŋ ¹] (N)

4) หน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสามระดับอายุใช้ศัพท์แตกต่างกัน พบว่าหน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างวัยผู้สูงอายุใช้ศัพท์เก่า กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ ใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ และกลุ่มตัวอย่างวัยเด็กใช้ศัพท์ใหม่ พบจำนวน 5 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด ได้แก่

หน่วยอรรถ	กลุ่มวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	กลุ่มวัยผู้ใหญ่ (35-50 ปี)	กลุ่มวัยเด็ก (10-25 ปี)
กลบ	[ku:1-lɔp ²] (O)	[ku:1-lɔp ²] (O) [klop ²] (N)	[klop ²] (N)
กังวล	[phaʔ ² -wɔŋ ²] (O)	[phaʔ ² -wɔŋ ²] (O) [kaŋ ¹ -won ¹] (N)	[kaŋ ¹ -won ¹] (N)
ดัน	[su:2-roŋ ²] (O)	[su:2-roŋ ²] (O) [dan ¹] (N)	[dan ¹] (N)
แบ่ง	[pan ¹] (O)	[pan ¹] (O) [be:ŋ ²] (N)	[be:ŋ ²] (N)
ยืม	[ʔim ¹] (O)	[ʔim ¹] (O) [ju:m ¹] (N)	[ju:m ¹] (N)

5) หน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างระดับอายุที่ 2 กลุ่มวัยผู้ใหญ่ และระดับช่วงอายุที่ 3 กลุ่มวัยเด็ก ใช้ศัพท์ใหม่เหมือนกัน พบว่าหน่วยอรรถที่กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ และกลุ่มวัยเด็กใช้ศัพท์ใหม่เหมือนกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างวัยผู้สูงอายุใช้ศัพท์เก่า พบจำนวน 2 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด ได้แก่

หน่วยอรรถ	กลุ่มวัยผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	กลุ่มวัยผู้ใหญ่ (35-50 ปี)	กลุ่มวัยเด็ก (10-25 ปี)
ฉลอง	[thu:2-lɔ:ŋ ²] (O)	[cha ² -lɔ:ŋ ⁵] (N)	[cha ² -lɔ:ŋ ⁵] (N)
ชำ	[tu:1-lok ²] (O)	[ta ² -lok ⁴] (N)	[ta ² -lok ⁴] (N)

จากผลการวิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างวัยเด็ก มีการนำศัพท์ใหม่คือศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานเข้ามาใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์เก่าในปริมาณมาก ส่วนกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์เช่นเดียวกันแต่น้อยกว่ากลุ่มวัยเด็ก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างวัยผู้สูงอายุไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์เลย โดยยังคงใช้ศัพท์เก่าเหมือนเดิม

1.2 แนวโน้มการใช้คำกริยาภาษาตากใบ (เง๊ะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา

1) มีแนวโน้มที่กลุ่มตัวอย่างจะใช้ศัพท์เก่า และศัพท์จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไป จำนวน 11 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 11 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด

2) มีแนวโน้มที่ศัพท์จะเปลี่ยนแปลงไป โดยปัจจุบันนี้อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง เห็นได้จาก

2.1) กลุ่มตัวอย่างวัยเด็กมีการใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ จำนวน 44 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 44 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด

2.2) กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ กลุ่มวัยเด็ก ที่ใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ จำนวน 38 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 38 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด

2.3) กลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ 35-50 ปี มีการใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ และกลุ่มตัวอย่างวัยเด็ก 10-25 ปี มีการนำศัพท์ใหม่มาใช้แทนศัพท์เก่า จำนวน 5 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด

3) มีการเปลี่ยนแปลงของศัพท์เกิดขึ้นแล้ว โดยกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ และวัยเด็ก นำศัพท์ใหม่มาใช้แทนศัพท์เก่า จำนวน 3 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 3 ของจำนวนหน่วยอรรถทั้งหมด

จะเห็นว่าการใช้กริยาของกลุ่มตัวอย่างเกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์ในกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ และกลุ่มวัยเด็ก โดยใช้ศัพท์เก่าร่วมกับศัพท์ใหม่ หรือนำศัพท์ใหม่มาใช้แทนศัพท์เก่า แต่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ศัพท์ในกลุ่มตัวอย่างวัยผู้สูงอายุ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบว่า มีการแปรการใช้ศัพท์ในกลุ่มตัวอย่างวัยผู้ใหญ่ และวัยเด็ก โดยมีการนำศัพท์ใหม่มาใช้ร่วมกับศัพท์เก่า หรือนำศัพท์ใหม่มาใช้แทนศัพท์เก่า ซึ่งศัพท์ใหม่ที่นำมาใช้ร่วมกับศัพท์เก่า หรือนำมาใช้แทนศัพท์เก่านั้นเป็นศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ อันเป็นภาษาไทยมาตรฐาน แต่ไม่เกิดการแปรการใช้ศัพท์ในกลุ่มวัย โดยปัจจัยการแปรประการแรก เกิดจากการอพยพโยกย้ายเข้าไปอยู่ใหม่ของผู้คนต่างถิ่น เมื่อผู้คนจากต่างถิ่นเข้าไปอยู่อาศัย ผู้คนเหล่านั้นไม่รู้จัก และไม่ได้ใช้ภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) มาก่อน ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร ตัวผู้ใช้ภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) จึงมีความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาไทยกรุงเทพฯ อันเป็นภาษาไทยมาตรฐานในการสื่อสารแทน

ประการที่ 2 มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการใช้อินเทอร์เน็ต โดยปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าไกลกว่าในอดีต การสื่อสาร การติดตามข่าวสารจึงทำได้ง่ายมากยิ่งขึ้น เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งช่องทางเหล่านี้ทำให้ผู้ใช้ภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว

ประการที่ 3 เกิดจากระดับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยเด็กที่ต้องใช้ภาษาไทยกรุงเทพฯ อันเป็นภาษาไทยมาตรฐานในการเรียน จึงทำให้เกิดการนำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ มาใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์ภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห)

ประการที่ 4 เกิดจากอิทธิพลของภาษาต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันมีหลายภาษาเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิต ในการติดต่อสื่อสาร เช่น ภาษาไทยกรุงเทพฯ เมื่อมีการนำภาษาอื่นมาใช้ร่วมกับภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) เป็นเวลานานก็อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปใช้ศัพท์ภาษาอื่นได้ในที่สุด

จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสันนิษฐานได้ว่าในอนาคตภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยมีการนำศัพท์ใหม่ที่กลุ่มวัยผู้ใหญ่และกลุ่มวัยเด็กใช้ เข้ามาใช้แทนศัพท์เก่าที่กลุ่มวัยผู้สูงอายุ ใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นจึงอาจคาดได้ว่าภาษาถิ่นตากใบ (เง๊ะเห) ในอนาคตอาจจะมีการใช้ศัพท์ใหม่ที่เป็นภาษาไทยกรุงเทพฯ อันเป็นภาษาไทยมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และศัพท์เก่าที่เคยใช้อยู่ในปัจจุบัน อาจจะสูญหายไปได้ในที่สุด

โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลีกร การัญญุมิ (2540, น. 155) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราชตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการใช้ศัพท์ของคนสามระดับอายุปรากฏว่า กลุ่มระดับอายุที่ 1 มีการใช้ศัพท์เดิมมากที่สุด และกลุ่มระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์เดิมน้อยที่สุด แต่ทั้งสามระดับกลุ่มอายุมีการนำศัพท์อื่นมาใช้ร่วม หรือใช้แทนศัพท์เดิมมากกว่าการใช้ศัพท์เดียวกัน โดยกลุ่มระดับอายุที่ 1 มีการใช้ศัพท์อื่นน้อยกว่ากลุ่มระดับอายุที่ 2 และกลุ่มระดับอายุที่ 3 มีการใช้ศัพท์อื่นมากที่สุด

เช่นเดียวกับผลการวิจัยของจริญญา ธรรมโชโต (2544, น. 45) ที่ศึกษาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ของคนสองกลุ่มอายุในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยศึกษาจากการใช้คำศัพท์ของคนสองกลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อย มีช่วงอายุ 20-35 ปี และกลุ่มอายุมากมีช่วงอายุ 50-65 ปี เป็นหญิงและชายกลุ่มละ 20 คน รวมทั้งหมด 40 คน จริญญาเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 20 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบ 2 ตัวเลือก ตัวเลือกหนึ่งเป็นคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และตัวเลือกที่สองเป็นคำศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน โดยผลการวิเคราะห์พบว่าทั้งสองกลุ่มอายุมีอัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สูงกว่า

ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน โดยที่กลุ่มอายุมากมีอัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สูงถึงร้อยละ 96.75 ส่วนกลุ่มอายุน้อยมีอัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ร้อยละ 77.12 ดังนั้นกลุ่มอายุมากมีอัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สูงกว่ากลุ่มอายุน้อย

สาเหตุที่จริญราษฎร์แบ่งระดับอายุของผู้ใช้เป็นสองระดับนั้น น่าจะเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงของภาษาในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก การแบ่งเช่นนี้จะทำให้เห็นความแตกต่างของการใช้คำศัพท์ตามตัวแปรอายุได้ชัดเจน ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มอายุมากยังมีอยู่น้อยมาก การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้มีการแปรไปตามกลุ่มอายุ การเปลี่ยนแปลงนั้นยังอยู่ในระดับเริ่มต้น เพราะอัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ของทั้งสองกลุ่มอายุยังคงสูงกว่าอัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานมาก แต่การที่อัตราการใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานในกลุ่มอายุน้อยสูงกว่าในกลุ่มอายุมากย่อมแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงว่าเริ่มมีการใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานมาแทนที่ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้มากขึ้น และในอนาคตอัตราการใช้คำศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานแทนที่ศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ อาจเพิ่มมากขึ้นกว่าที่ปรากฏในปัจจุบัน

งานวิจัยของจริญราษฎร์ ธรรมโชโต (2544, น. 45) ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นว่าภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอเมืองจังหวัดตรัง ยังได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐานและภาษาต่างประเทศน้อยมาก หากแบ่งระดับอายุของผู้ใช้ภาษาเป็นสามระดับ อาจไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนทำให้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย อย่างไรก็ตามงานชิ้นนี้พิสูจน์ได้ว่าภาษาไทยถิ่นใต้มีการแปรตามระดับของผู้ใช้ภาษา และยังเป็นไปได้ที่จะศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป และจากการศึกษาการแปรคำศัพท์ภาษาถิ่น ตากใบ (เงาะเห) ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษาในครั้งนี้ การใช้ศัพท์ภาษาถิ่นตากใบ (เงาะเห) ปัจจุบันยังไม่พบการแปรการใช้ศัพท์ในกลุ่มวัยผู้สูงอายุ แต่เชื่อได้ว่าในอนาคตอาจจะเกิดการแปรการใช้ศัพท์ในกลุ่มวัยผู้สูงอายุเช่นเดียวกันกับภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราชและภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรศึกษาการแปรคำศัพท์ภาษาตากใบ (เงาะเห) ในหมวดคำศัพท์อื่น ๆ เช่น คำนาม คำเรียก สี่ เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่า การใช้คำศัพท์ภาษาถิ่นตากใบ (เงาะเห) ในหมวดคำศัพท์อื่น ๆ มีการแปรหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

2. ควรศึกษาภาษาตากใบ (เงาะเห) ในลักษณะเดียวกับงานวิจัยนี้อีกครั้งในโอกาสต่อไป (10-15 ปี) โดยใช้รายการคำและผู้ออกภาษาระดับช่วงอายุเดียวกัน เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบหาความเปลี่ยนแปลงทางภาษาว่าเปลี่ยนไปจากงานวิจัยฉบับนี้มากน้อยเพียงใด หรืออาจศึกษาจากพื้นที่อื่นที่ใช้ภาษาตากใบในการสื่อสารเช่นเดียวกัน

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2545). **วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญาจังหวัดนราธิวาส**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ครี้น มณีโชติ. (2559). **ภาษา : มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- จริญญา ธรรมโชโต. (2544). “แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้สองกลุ่มอายุในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง”. **วารสารปาริชาติ** 13 (2), น. 37-45.
- จุฑาภา เทพวรรณ. (2555). **การแปรและอรรถาธิบายของผู้พูดสามระดับอายุที่ใช้ในชุมชนเขาพระนารายณ์ ตำบลเหล อำเภอกะปง จังหวัดพังงา**. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ฉลลิกา มหาพูนทอง. (2559). **การแปรของศัพท์และเสียงในภาษาไทยถิ่นภูเก็ตตามอายุ : การแสดงนัยของการสัมผัสภาษาถิ่น**. ปรินญาอักษรศาสตรุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช ปุณโณทก. (2553). **วิวัฒนาการภาษาไทยและอักษรไทย**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาพรรณ ศรีพงษ์. (2551). **หลักภาษาไทย**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- พุทธชาติ โปธิบาล และธนานันท์ ตรงดี. (2541). **สถานะของภาษาตากใบในภาษาไทยถิ่น**. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- เรืองเดช ปันเชื้อนชาติย์. (2531). **ภาษาถิ่นตระกูลไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณันท์ อักษรพงษ์. (2539). **ภาษาไทย 4**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์. (2547). **การแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูด**. ปรินญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายัญ สวมทอง. (2544). **คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นของคนสามระดับอายุ ในตำบลควนธานี อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง**. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนราธิวาส. (2561). **สำนวนภาษิตและคำในภาษาตากใบ ที่ใช้ร่วมกับคำในภาษามลายู**. นราธิวาส : ม.ป.ท.

สุนันท์ อัญชลีบุญกุล. (2548). **ระบบคำภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). **ภาษาศาสตร์สังคม**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2542). **ภาษาในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลีกร การ์ยภูมิ. (2540). **การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราชตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี